

ÁLLAMI MÉNESGAZDASÁG SZILVÁSVÁRAD

2019. ÉVI SZÖVEGES BESZÁMOLÓJA

Az intézmény neve: **Állami Ménesgazdaság Szilvásvár**

Törzskönyvi azonosító száma: **328885** (ÁHT azonosító: 037350)

Honlapunk címe: www.menesgazdasag.hu

Szakmai tevékenységének összefoglaló értékelése

Az Állami Ménesgazdaság Szilvásvár 1993. évi alapításakor meghatározott szakmai feladata és az ehhez tartozó tevékenységi köre nem változott. A gidrán fajtára vonatkozó génmegőrzés tekintetében az intézmény állománya jelentősen csökkent, mivel a vonatkozó kormányhatározatnak megfelelően 96 db mezőhegyesi kancacsaládokra visszavezethető, ivarral rendelkező egyed 2017. október hóban átadásra (értékesítésre) került a mezőhegyesi Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaság Zrt. részére.

Növénytermesztés

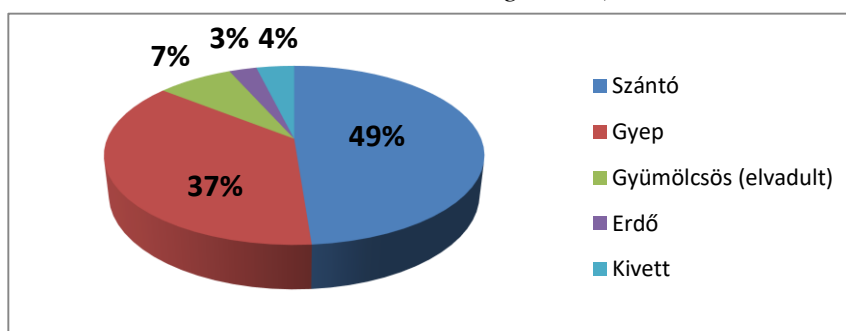
Az intézmény – a korábbi éveknek megfelelően – valamivel több, mint 1000 ha területtel rendelkezik.

1. táblázat

A nyilvántartott területek főbb művelési ágak közötti megoszlása

Művelési ág	Terület (ha)
Szántó	492,97
Gyep	372,98
Gyümölcsös (elvadult)	77,48
Erdő	28,33
Kivett	38,88

1. diagram (1. táblázat alapján: különböző művelési ágak területi eloszlásának szemléltetése kördiagramon).

A növénytermesztési ágazat fő feladata a lipicai lóállomány abrak- és szalastakarmány, valamint legelő igényének biztosítása, illetve az istállókban termelődő mélyalom kiszedése és szállítása.

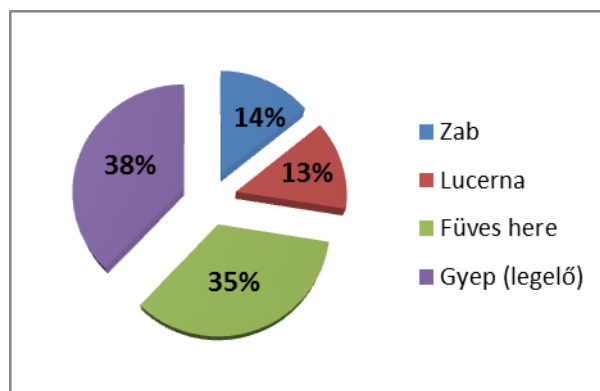
Az ágazat termőhely tekintetében rendkívül kedvezőtlen adottságokkal bíró területeken gazdálkodik, melyet az alacsony aranykorona érték – szántó: 10-12, legelő: 2-3, a szabdalt viszonylag kicsi táblaméret, a változatos, erősen lejtős terepviszonyok, valamint a hűvös, csapadékos, rövid tenyészidőt biztosító klimatikus viszonyok jellemezznek.

A mezőgazdasági területek vetésszerkezete 2019-ben a korábbi éveknek megfelelően alakult.

2. táblázat
A mezőgazdasági területek vetésszerkezete

Készlet	Terület (ha)
Zab	122
Lucerna	116
Füves here	298
Gyep (legelő)	328

2. diagram (2. táblázat alapján: mezőgazdasági területek vetésszerkezetének eloszlása kördiagramon szemléltetve).

A marópusztai gidrán állomány szalastakarmány és alomszalma ellátása továbbra is csak vásárlás útján oldható meg. A lovak zab szükségletét is helyben vásárlással oldottuk meg. A helyben rendelkezésre álló terület az állomány legeltetését és részleges szalastakarmány ellátását biztosította, köszönhetően az előző években végrehajtott legelő „felújításoknak”, illetve az alacsony lólétszámnak.

A mezőgazdasági munkák végzésénél továbbra is komoly nehézséget okoznak az előregedett gépek, eszközök, melyek meghibásodása napi rendszerességgel fordult elő.

Ezek üzemeltetése rendkívül költséges.

A 2019. évben beszerzésre került egy KROONE Swadro 38-as rendképző eszköz, amely a mezőgazdasági betakarítási munkálatoknál jelentett segítséget.

A gépek meghibásodásánál nem csak a javítási költségek emelik a kiadásokat, hanem az adott mezőgazdasági munka elmaradása, illetve késedelmes elvégzése következtében keletkezett termés kiesés is jelentős költségnövekedést eredményez.

A mezőgazdasági munkákat az időjárási tényezőkhöz, valamint az egyes kultúrák biológiai szükségletéhez alkalmazkodva, általában rövid időn belül kell elvégezni.

Az eredményes, időben történő munkavégzést gátló meghibásodások sok esetben a termés jelentős részének elvesztését, illetve minőségromlását eredményezik. Egyes meghibásodások esetén az aktuális feladat elvégzésére külső, bér munkát szükséges igénybe venni, ami további költséggel jár. A növénytermesztéssel kapcsolatos munkálatok a jelenleginél hatékonyabb, olcsóbb megvalósítása érdekében a géppark jelentős megújítása lenne indokolt.

Évről-évre jelentős károkat szenved az intézmény a szalastakarmány és alomszalma tárolásának megoldatlan helyzete miatt. Fedett tárolók hiányában a téli csapadék jelentős minőségromlást és mennyiségi veszteséget okoz a terményekben.

A termő, illetve legelőterület növelése érdekében célszerű lenne a még álló, részben bebozótosodott nagyjából 54 ha gyümölcsös megszüntetése és a terület rekultiválása.

Összességében a növénytermesztés szakmai munkája kielégítő, az adott körülményeknek megfelelő eredményességgel zárt.

Lótenyésztés

Az intézmény mind a lipicai, mind a gidrán lófajta tekintetében közfeladatát az állattenyésztésről szóló 1993. évi CXIV. törvénnyel; a védett őshonos mezőgazdasági állatfajták körének megállapításáról szóló 4/2007. (I.18.) FVM-KvVM együttes rendelettel, valamint a védett és őshonos állatfajták genetikai fenntartásának rendjéről szóló 93/2008. (VII.24.) FVM rendelettel összhangban végzi. Az ehhez szükséges állomány a lipicai fajta esetében, mind minőségében, mind létszámában rendelkezésre áll. A gidrán fajta tekintetében az állomány jelentős részének 2017. évi értékesítése következtében a korábbi, mintegy 120 lovat számláló állomány 23 egyedre zsugorodott.

A hivatkozott jogszabályokkal összhangban kitűzött tenyésztési céloknak megfelelően történik a szakmai munka végzése, az állomány fajtajellegnek megfelelő homogenizálása, a fajták jellemző hibáinak kiszűrése, kívánt értékmérőinek javítása.

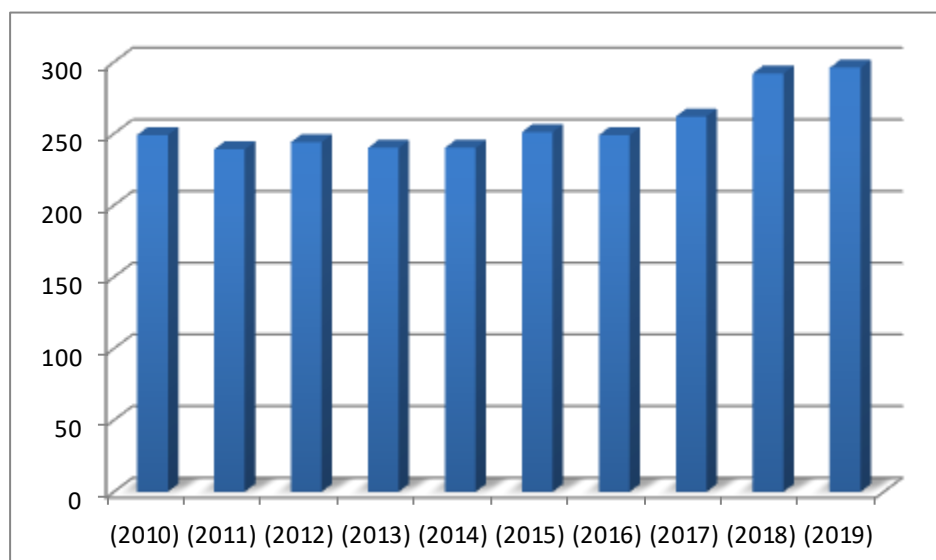
Lipicai Ménes

A lipicai fajta tekintetében a génmegőrzési feladat ellátáshoz, illetve geneológiai vonalak és kancacsaládok megőrzéséhez szükséges – évtizedek óta jellemző – létszám rendelkezésre áll.

3. táblázat Állománylétszám alakulása

<i>adatok év/db</i>									
2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
249	239	244	240	240	251	249	262	292	296

3. diagram (3. táblázat alapján: az állománylétszám alakulása 2010 – 2019. év között oszlopdiagramon szemléltetve).

Az állomány létszámon belül a 2019. évi párosítási tervben szereplő törzskancák száma 74.

A tenyésztői munkát alapvetően meghatározó párosítás, valamint a tenyészállat utánpótlás kiválogatása alkalmából az intézmény, a korábbi évek gyakorlatának megfelelően, tavaszi, illetve őszi tenyészszemlét tartott.

A szemléket az intézmény által összehívott részben külső szakértőkből álló szemlebizottság végezte.

A szemlebizottság összetétele:

- Magyar Lipicai Lótenyésztők Országos Egyesülete: (1+ 3 fő)
- Magyar Lótenyésztők Országos Szövetsége: (2 fő)
- Agrárminisztérium: (1-3 fő)
- Külső szakértő: (2 fő)
- Nemzeti Élelmiszerlánc – biztonsági Hivatal: (1-2 fő)
- Állami Ménesgazdaság Szilvásvár: (2 fő)

A tavaszi szemle fő célja a párosításra kerülő törzskancák és fedezőmének áttekintése, különös tekintettel az újbeosztású kancákra, továbbá a kisorolásra kerülő kancák kiválogatására. Összes kanca: 74, kisorolás: 4, kipróbálásra és használatra: 16.

Az őszi szemle alkalmából a bizottság elsősorban a 2016-os évjárat kanca- és méncsikóit tekintette át.

Figyelemmel a tenyésztési célok megvalósítására, illetve az egyes vérvonalak és kancacsaládok fenntartására a bizottság az évjáratból 5 kancát (4 Incitato és 1 Pluto) és 5 mént (4 Incitato és 1 Conversano) javasolt tenyészállat utánpótlásra, illetve kipróbálásra. A szemle alkalmával kiválogatásra kerültek a selejt, illetve minőségi értékesítésre kerülő lovak is.

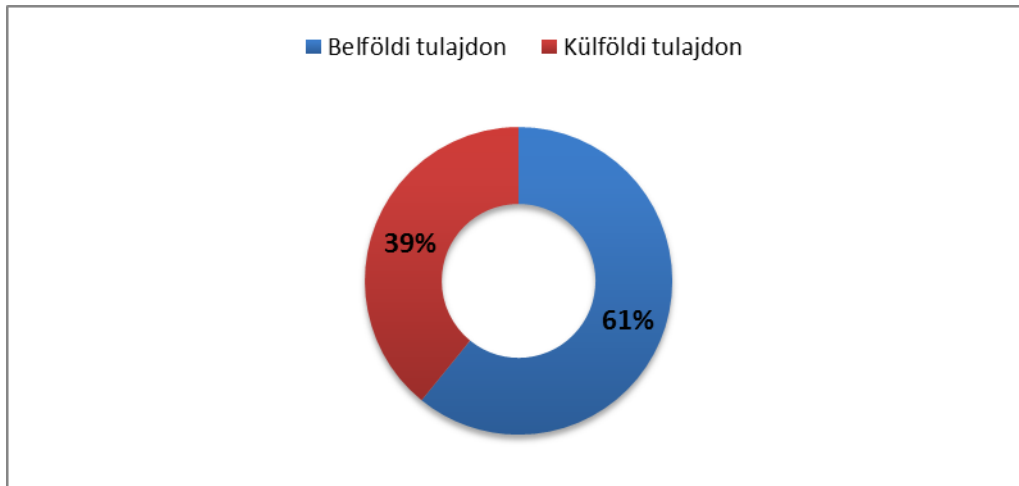
Szilvásváradon az elmúlt esztendőben huszadik alkalommal került sor az őszi lóárverés megrendezésére. A tenyésztők és lótartók körében továbbra is nagy népszerűségnek örvend az őszi esemény.

Az elmúlt évtizedekben hazánkban a szilvásvárad az egyetlen lóárverés, amely – több száz néző érdeklődése mellett – életképesen és eredményesen működik. Hozadéka nem csak az adott napon értékesített lovak számában mérendő, hiszen a programot követően is (árverési katalógus, honlap, stb.) számos vevő érkezik vásárlási szándékkal.

Az év folyamán az intézmény összesen 36 lipicai lovat értékesített, ebből 14 ló belföldi, 9 ló külföldi tulajdonba került, selejt, illetve vágó értékesítésre 13 ló került, melyből 10 egyed

2018. évi csikó volt. Az értékesített lovak számát tekintve ez a korábbi évekhez viszonyítva növekedett.

4. diagram (ló értékesítések megoszlása belföldi – külföldi tulajdonú vásárlók tekintetében).

A tenyésztést okszerűen megalapozó, objektív tenyészállat kipróbálást napjainkban a sport biztosítja. Jelenleg elsősorban a fiatal fedezőmén jelöltek kipróbálását tudjuk biztosítani a díjlovagló és fogatsportban.

Az intézmény lovainak hatékonyabb fogatos kipróbálása érdekében 2017. évtől egy megbízási szerződés keretében, külsős hajtó bevonásával kerül sor a kettesfogathajtó versenyeken történő részvételekre. Tekintettel a fogatsport rendkívül magas költségigényére, erre csak korlátozott számú lóval van lehetőség.

A fogatsport mellett a díjlovaglás szintén kitűnő módot ad a fajta jellemző és elvárt értékmérőinek vizsgálatára. Költségkímélőbb volta miatt ebben a szakágban több ló versenyeztetésére, illetve kipróbálására van lehetőség.

A sportkipróbálással kapcsolatban szükséges megjegyezni, hogy egy génmegőrzési feladattal megbízott tradicionális fajta tenyésztője a vonatkozó feladat meghatározása szerint a sportot elsősorban eszköznek és nem célnak tekintheti. Feladatunkat alapvetően a már előzőekben hivatkozott Állattenyésztési Törvény (1993) határozza meg:

„...A védett, őshonos állatok jelentős genetikai értéket képviselnek. Eredeti állapotú fenntartásuk nemzeti érdek, és állami feladat...”

Ennek értelmében, abban a szakágban szükséges versenyeztetni, kipróbálni lovainkat, melyek az adott fajta jellemző és elvárt értékmérőinek erősítését szolgálják. A sportban való eredményesség, vagy esetleg a divat támasztotta olyan igényt vagy elvárást, amely a tradicionálisan megőrzendő alapvető értékek veszélyeztetésével járna a tenyésztőnek nem szabad lekövetnie. Fentiek figyelembevételével mellett lipicai lovainkat jelenleg eredményesen a fogathajtó és a díjlovagló szakágakban tudjuk kipróbálni. Ezen szakágakon keresztül nem csak a sajátteljesítmény-vizsgálat, hanem a fajta népszerűsítése is megvalósul.

Összességében a lipicai génmegőrzése a fajtára jellemző értékmérők javítása minden tekintetben megfelelő színvonalon megoldott. Az elmúlt évek következetes tenyésztői munkájának eredményeként megvalósult genetikai előrehaladás jól tükröződik a ménes törzskanca állományán.

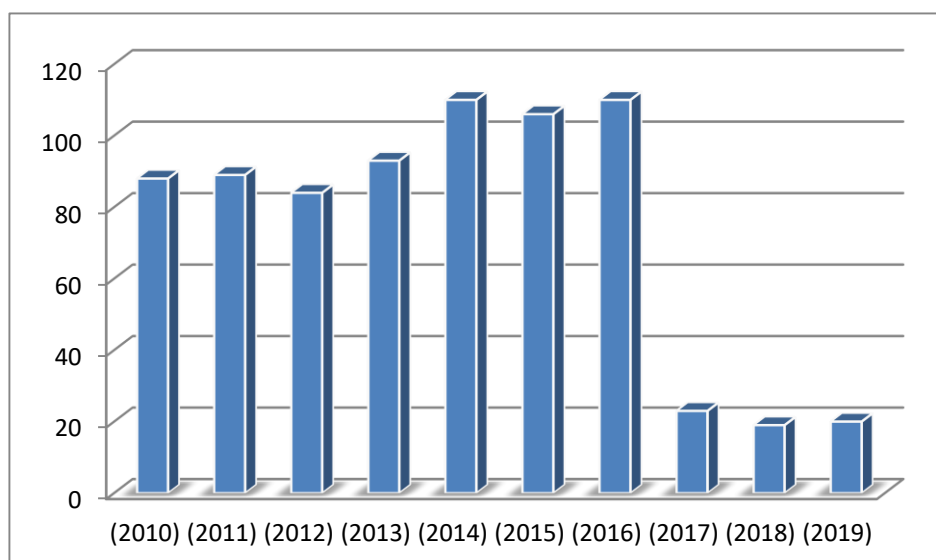
Gidrán Ménés

A Ménés gazdász a Marócpusztá-Kerekiben található Gidrán Ménés Ágazatot 2006-tól működteti.

4. táblázat
Állomány létszám alakulása

									<i>adatok év/db</i>
2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
88	89	84	93	110	106	110	23	19	20

5. diagram (4. táblázat alapján: az állománylétszám alakulása 2010 – 2019. év között oszlopdigramon szemléltetve)

Az állomány 96 egyedének 2017. évi értékesítését követően jelenleg az intézmény 1 törzskancával rendelkezik.

Az 53 ha-on elhelyezkedő telephely a 20 gidrán lónak a féléves széna szükségletét (cca. 535,5 q) megpróbálja fedezni a saját termelésből, ami a homokos, löszös talajnak köszönhetően csak évi egyszer kaszálható. A szalastakarmány többszöri betakarítását az időjárás nagyban befolyásolja, mivel a kaszálás után a löszös talaj miatt a legelő kiég. A lovak ellátásához szükséges abrakarmányt és alomszalmát csak vásárlással tudjuk biztosítani.

A 2019-es évben a jelentősen megfogyatkozott állományból 1 gidrán csikót értékesítettünk lábproblémák miatt. A lovak kipróbálása a fajtára jellemző és fejleszteni kívánt értékmérő tulajdonságainak megfelelően elsősorban a military szakágban történik. A díjlovagláshoz és a fogathajtáshoz hasonlóan a lovak sportkipróbálását csak vállalkozói szerződések útján tudjuk megoldani. A jelenlegi gidrán lóállományból az intézmény 1 lova – Gidran XXVIII-4 (Iduna) – áll sportkipróbálás alatt a military szakágban.

Az intézmény 2019. évben mindkét lófajta tekintetében a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően a fajtafenntartási feladatát teljesítette.

Idegenforgalom

Az idegenforgalmi ágazat, amely az állandó kiállítások, szálláshely szolgáltatás, turisztikai ló és fogatos szolgáltatásból tevődött össze, 2018. évben kibővült a Szilvásvárad Lipicai Lovasközpont működtetésével, annak sport és idegenforgalmi célú hasznosításával. Intézményünk folyamatosan bővíti az idegenforgalmi ágazat szervezeti struktúráját szakképzett munkaerő állomány foglalkoztatásával, felkészülve a beruházás létesítményeinek üzemeltetésére. 2019. év végével az idegenforgalomban dolgozók létszáma 11 fő.

A szilvásvárad kiállító helyeink változatlan formában működtek a 2019. évben. Azonban szükséges lenne a meglévő kiállítások felújítása, kibővítése. A Plútó szálló működtetése nem volt gazdaságos. A szálló vizesblokkjai felújításra, cseréire szorulnak. A nyílászárók állapota rossz, a tetőszerkezet felújításra szorul. A szálló megszűnt, mint kereskedelmi szálláshely 2019. december 04-től. Turisztikai szolgáltatásaink (lovaglás, fogatos szolgáltatások) népszerűek, de szükséges lenne az idegenforgalomban használt hajtókocsik javítása, cseréje, bővítése.

Az Állami Ménesgazdaság Szilvásváradi vagyonkezelésében lévő Parádi Cifraistállóban a 2019. évben csak a múzeumi kiállítótér volt látogatható.

A Kincsem Nemzeti Lovas Programban meghatározott feladatokról, a kiemelt feladatok végrehajtásához szükséges intézkedésekről szóló 1061/2012 (III. 12.) kormányhatározat többek között az európai léptékű Szilvásváradi Lipicai Lovasközpont felépítéséről döntött.

A fejlesztés a Szilvásváradi meglévő kulturális- és lovasértékekre, infrastruktúrára és az évszázados hagyományokkal rendelkező védett történelmi lófajtákra, a lipicai lóra és ménesére építkezik.

Az építkezés három területen folyt, közel tíz hektáron valósult meg. Ennek első ütemében egy fedeles lovarda komplexum épült, melynek átadására 2016-ban került sor. A beruházás második helyszíne a felvonulási terület. Itt többek között a mobil box-rendszer, a kamionparkoló és a második melegítőpálya készült el. A harmadik építkezési terület a stadion. Itt került kialakításra a „négy évszakos” versenypálya, a hozzá tartozó melegítővel és kiszolgáló egységekkel, az összesen mintegy 6500 néző befogadására alkalmas lelátóval, melynek egy része fedett.

A szilvásváradi Lipicai Lovasközpont átadó ünnepségére 2018. augusztusában került sor. Mindez azt jelenti, hogy Szilvásváradi az év minden szakában várja a versenyzőket, vendégeket.

2018. év végéig a Lovasközpontban tesztversenyeket rendeztünk. Köztük a legfontosabb a júliusi nagy érdeklődéssel kísért, rangos Grand Prix Díjugrató verseny volt. Itt 24 versenyszámban 42 egyesületből, 68 versenyző, 137 ló állt a starthoz. Országunk legjobb díjugratói minősítették a pályát és az infrastruktúrát. A mértékadó lovasok véleménye szerint a verseny feltételei összességében kedvezőek voltak. A pálya talaja már akkor is kitűnően működött, de annak hosszabb időt igénylő konszolidációjával még tovább javult minősége. A kamionparkoló és infrastruktúrája, a mobilbox rendszer jól vizsgázott. Az udvarias, hozzáértő szilvásváradi szervező gárdát külön kiemelték, dicsérték.

A 2018. évi „teszt” rendezvények után a 2019. évi rendezvényeink egyre nagyobb érdeklődésre tartották számon. A lovasközpontban 2019-ben 3 díjlovagló versenyt rendeztünk. A versenyeken összesen 132 lovas, 165 ló, átlagban 25 versenyszámban 396 startot teljesített.

Nagy sikerrel rendeztünk ebben az évben is díjugrató versenyeket, szám szerint 4 versenyt. A 2019. augusztusában megrendezésre került Szilvásváradi Díjugrató Championátus

rendezése olyan sikeres volt, a rendezői gárda olyan jól vizsgázott, hogy intézményünket felkérték a Fedett Pályás Országos Díjugrató Verseny megrendezésére is.

A húsvéti lovasbemutatót a fedeles lovardában rendeztük telt ház előtt. A ménesgazdaság szervezésében 2 lovas színházi előadásra került sor 2019. évben. A bemutatók és előadások alkalmával mintegy 2500 jegyet értékesítettünk.

A Magyar Lovassport Szövetség szilvásvárad helyszínnel megpályázta a Nemzetközi Lovas Szövetségnél a 2022. évi Négyesfogathajtó Világbajnokság rendezésének jogát. Sajnos más helyszínt választottak.

A maratonpálya megépítésére még nem került sor, ennek okán nincs lehetőség nemzetközi fogathajtó verseny megszervezésére.

Idén elsőként csatlakoztunk a Múzeumok éjszakája programsorozathoz, melyet a Ménesudvarban szerveztünk meg, mely nagy érdeklődésre tartott számot. A Ménesgazdaság ötös fogatai, illetve tenyészállatai több szakmai és egyéb rendezvényre kaptak meghívást:

- Hódmezővásárhelyi Állattenyésztési Napok
- Anna bál - Balatonfüred
- Pünkösdi Örökség Ünnepe Szentendre Skanzen
- Párnafesztivál, Palóc felvonulás – Mátraderecske
- Szüreti felvonulás- Verpelét
- Kaposvári Állattenyésztési Napok – Kaposvár

Szervezeti változások

Az intézmény állattenyésztési és növénytermesztési ágazat feladatstruktúrájának végrehajtása az 1993. évi alapítás óta meghatározott keretek között folyik. Az idegenforgalmi ágazat az állandó kiállítások, szálláshely szolgáltatás, turisztikai ló és fogatos szolgáltatásból tevődött össze. 2018. évben elkészült a Szilvásvárad Lipicai Lovasközpont beruházás, melynek működtetésével, annak sport és idegenforgalmi célú hasznosításával intézményünk folyamatosan bővíti az idegenforgalmi ágazat szervezeti struktúráját szakképzett munkaerő állomány foglalkoztatásával.

Feladatellátási változások

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 10.§. (4)-(4b) bekezdése alapján az Agrárminisztérium az Állami Ménesgazdaság Szilvásvárad gazdasági szervezeti feladatainak az ellátását 2019. január 01. napjával a Bábolna Nemzeti Ménesbirtok részére adta át, mely a két intézmény között létrejött együttműködési (munkamegosztási) megállapodás alapján kerül ellátásra.

Az Állami Ménesgazdaság Szilvásvárad 2019. évi költségvetési kiadási előirányzatai és teljesítési adatai alakulásának bemutatása

I. Kiadási előirányzatok alakulása

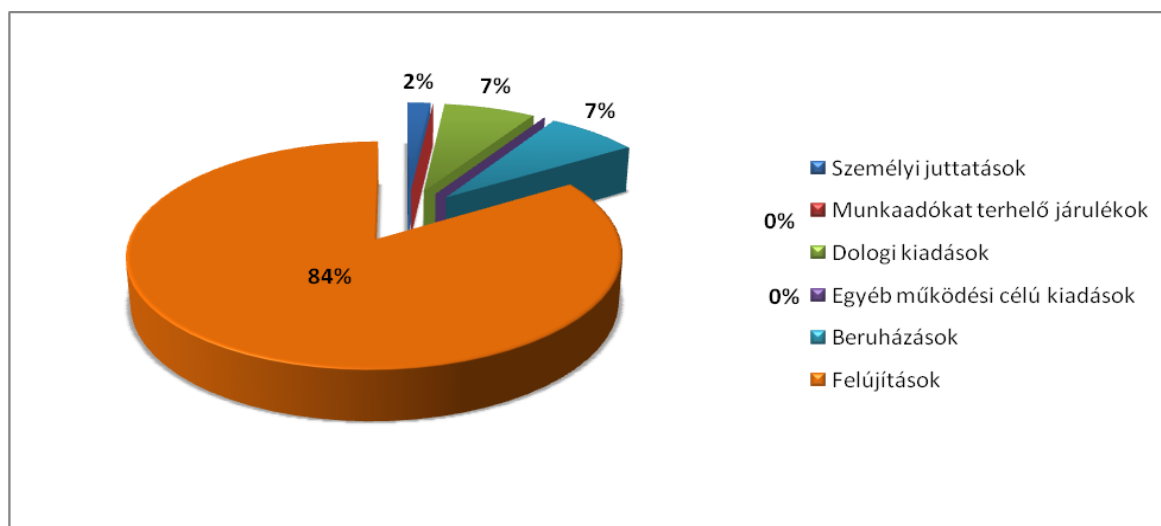
5. táblázat

A főbb kiadási tételek feladatteljesítéssel összefüggő alakulásának bemutatása

adatok forintban

Költségvetési kiadások	Előirányzat (módosított)	Teljesítés	Eltérés	Elmaradás mértéke %
Személyi juttatások	189 843 336	188 415 121	1 428 215	1%
Munkaadókat terhelő járulékok	40 421 110	40 421 110	0	0%
Dologi kiadások	443 730 834	427 792 146	15 938 688	4%
Egyéb működési célú kiadások	7 538 850	7 538 850	0	0%
Beruházások	147 498 105	141 299 059	6 199 046	4%
Felújítások	49 048 062	26 156 107	22 891 955	47%
Összesen	878 080 297	831 622 393	46 457 904	5%

6. diagram (5. táblázat alapján: főbb kiadási tételek elmaradás mértékének eloszlása kördiagramon szemléltetve).

6. táblázat

Az alábbi táblázat a 2019.évi eredeti és módosított, kiemelt előirányzatok mértékének eltérését tartalmazza

adatok forintban

Személyi juttatások	-16 956 664
Munkaadókat terhelő járulékok	-4 978 890
Dologi kiadások	46 430 834
Egyéb működési célú kiadások	7 238 850
Beruházások	117 498 105
Felújítások	49 048 062

Az előirányzatok évközi változásai, illetve a tényleges teljesítéseket befolyásoló főbb tényezők

Személyi juttatás előirányzatának alakulása, a létszámváltozások:

Az előző évhez képest átlagilletmény változás és létszámváltozás:

2018. évi átlagilletmény 237.000,-

2019. évi átlagilletmény 246.600,-

Átlagilletmény változás 4 %

Engedélyezett létszám: 58 fő

Létszámváltozás: 2019. évi záró létszám 56 fő

2019. évben növekedés 11 fő

csökkenés 13 fő

2019-ben a személyi juttatások és a munkaadókat terhelő járulékok, és a szociális hozzájárulási adó kormányzati hatáskörű előirányzat módosítására két esetben került sor, melyet a KF/264-2/2019. valamint a KF/2905/2019. iktatószámú értesítés előirányzat módosításról a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2019. évi kompenzációjának elszámolásával összefüggésben tárgyú ügyiratok alapján kerültek átvezetésre.

2019. évben 13 fő (9 fő állattenyésztési ágazat, 2 fő idegenforgalmi ágazat, 1 fő Parád Cifraistálló, 1 fő központi irányítás) munkaviszony megszüntetésére és 11 fő (4 fő állattenyésztési ágazat, 3 fő idegenforgalmi ágazat, 1 fő Parád Cifraistálló, 3 fő központi irányítás) munkavállaló felvételére került sor.

A 2019. évi átlagilletmény 4 %-kal meghaladta a 2018. évi mértéket, amelynek oka az intézményünkhöz újonnan belépő munkavállalók bérének a mértéke, melyet a piaci bérszínvonal határozott meg, amelynek alapja, hogy nagyobb a munkaadói kereslet, mint a munkavállalói kínálat.

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 43. §. (2). bek. b. pontjának 2018. január 01. naptól történő módosítása lehetővé tette, hogy az Állami Ménesgazdaság Szilvásvárad az iskolarendszerben oktató lovász tanuló fiatalok esetében gyakorlati helyként működjön, és ezáltal hozzájárulhasson a jövő munkavállalóinak képzéséhez.

Az Állami Ménesgazdaság Szilvásvárad kiemelt alaptervékenysége a lipicai és gidrán lovak tenyésztése és fajtafenntartása. Ezt a feladatot csak szakképzett lovász, loápoló és belovagló munkavállalók foglalkoztatásával tudjuk biztosítani.

2019. évben Marócpusztán a gidrán lóállomány telephelyén 3 fő tanuló, továbbá Szilvásváradon 5 fő tanuló gyakorlati oktatására tanulószerveződést kötött az intézmény.

A 2019. évben oktató tanulóhoz kapcsolódó személyi juttatás kiadása 3.243.600,- forint volt. Az Állami Ménesgazdaság Szilvásvárad és az AM ASzK - Pétervásárai Mezőgazdasági Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma (3250 Pétervására, Keglevich út 19.) együttműködés keretein belül az oktatás gyakorlati megvalósítására intézményünk megbízási szerződést kötött külsős gyakorlati oktató foglalkoztatására, melynek kiadása 2.009.000,- forint volt 2019. évben.

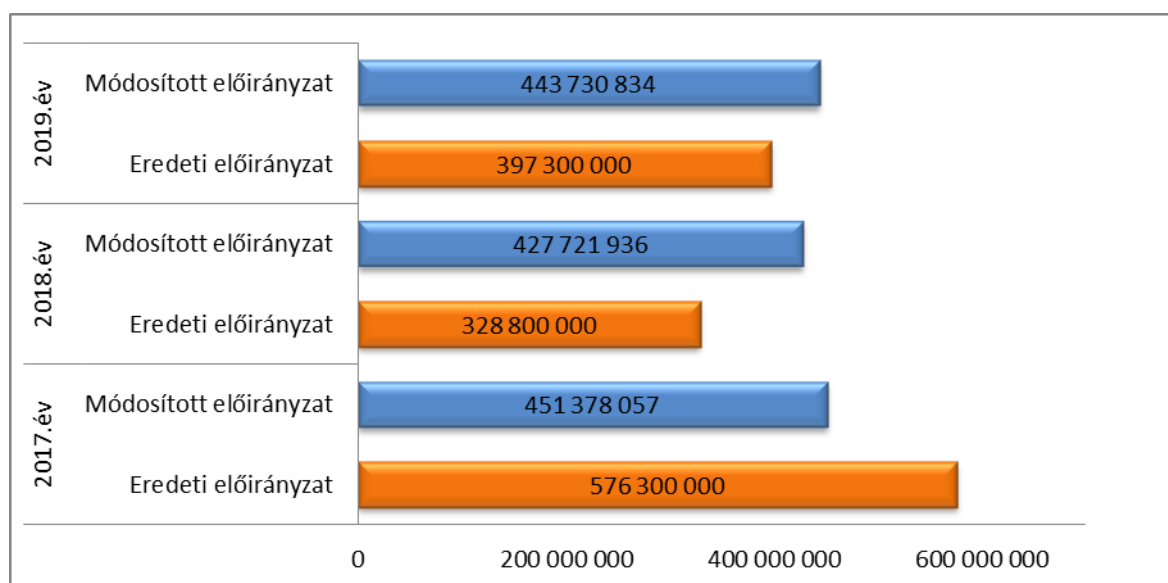
A dologi kiadások előirányzata bemutatása, összetételének vizsgálata

7. táblázat

Dologi kiadások előirányzatainak változása 2017 – 2019 között

Költségvetési kiadások	adatok forintban					
	2017.év		2018.év		2019.év	
	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat
- Készletbeszerzés	79 300 000	103 238 445	107 300 000	87 243 000	85 300 000	88 843 995
- Kommunikációs szolgáltatások	3 800 000	4 481 550	3 800 000	3 598 000	4 400 000	19 358 969
- Szolgáltatási kiadások	100 810 000	245 064 797	176 070 000	234 026 936	224 200 000	234 153 306
- Kiküldetések, reklám- és propagandakiadások	1 050 000	2 586 206	4 600 000	2 397 000	5 800 000	5 580 891
- Különféle befizetések és egyéb dologi kiadások	391 340 000	96 007 059	37 030 000	100 457 000	77 600 000	95 793 673
Dologi kiadások összesen	576 300 000	451 378 057	328 800 000	427 721 936	397 300 000	443 730 834

7. diagram (7. táblázat alapján: dologi kiadások összesen évenkénti változása az eredeti és módosított előirányzatok összehasonlításával).

A dologi kiadások előirányzatának alakulását befolyásolta, hogy 2019. február 24-én az intézmény előirányzat felhasználási keretszámláján jóváírásra került:

- 49.946.536 Ft összegű támogatás, mely az MGEF/115/2018. számú parádi Cifraistálló és a Lipicai Lovasközpont üzemeltetésével összefüggő, jelentős többletfeladat teljesítése tárgyú támogatói okirat alapján került folyósításra. A rendelkezésre bocsátott összegből a 2018. évi feladatok támogatása keretében a következő kiadási tételek kerültek elszámolásra:

- ingatlanok üzemeltetési, fenntartási költségei	29.192.756,- Ft
- ingatlanok karbantartási fenntartási szolgáltatása	2.636.887,- Ft
- ingatlanok közüzemi fenntartási költsége	11.792.689,- Ft
- ingatlanok villamoshálózat érintésvédelmi felülvizsgálata	105.000,- Ft
- Parád Cifraistálló épület gépészeti korszerűsítése	6.219.204,- Ft

Az MGEF/115/2018 számú támogatói okirat módosításra került az MGEF/445-1/2019. ügyiratszámú 1. számú módosításával, kibocsájtás ideje: 2019. 10. 21. A támogatói okiratban rögzített felhasználhatósági időszakot 2018. 01.01. és 2020. 06. 30. időszakra módosította. A támogatás felhasználásával kapcsolatos beszámolót 2020. 07. 30-ig kell benyújtani.

2019. évi feladatok támogatása	nettó Ft
- Parád Cifraistálló épület gépészeti korszerűsítése	44.553.464,- Ft
- Pluto Szálló – Törzsménistálló épület tetőhéjazat átrakása	14.500.000,- Ft
- Marócpusztai gidrán nevelő istálló tetőhéjazat cseréje	5.000.000,- Ft

Támogatói okiratban szereplő feladatok végrehajtása folyamatban van.

A dologi kiadások előirányzatának felhasználási lehetőségét jelentős mértékben korlátozta, hogy 2019. június 26-án intézményi hatáskörű előirányzat átcsoportosítás keretében a dologi kiadásokból a beruházási kiadások fedezetére 42.633.072 Ft került módosításra.

Az Állami Ménesgazdaság Szilvásvárad kiemelt fejlesztése (KÉ 26779/2014) megnevezésű projekt IV. ütem – szélsőséges időjárási viszonyok következtében bekövetkezett

káresemények miatt szükségessé vált javítási, helyreállítási munkálatok elvégzéséről elkészített teljesítés igazolási jegyzőkönyv alapján a Mészáros és Mészáros Kft. és alvállalkozója az Euro Campus Kft.-vel a Lovarda 2019. évi munkálataira megkötött szerződések alapján a fizetési kötelezettség teljesítése kizárólagosan a dologi kiadások terhére volt megfinanszírozható. Ez az összeg befolyásolta az intézmény beruházási kiadási előirányzat és teljesítési értékadatainak alakulását.

Hivatkozva dr. Nagy István miniszter úr KF/871/2019 számú ügyirata alapján 9 millió forint dologi kiadás került biztosításra, mely az MGEF/398/2019. számú támogatói okiratban foglalt feladatok végrehajtására biztosít fedezetet.

A 2019 évi dologi kiadásokon belül kiemelten a Lovarda Lovasközpont kiadásait mutatjuk be:

2019. évi összesítő kimutatás

Megnevezés	Kiadások
Nem adatátviteli célú távközlési díjak	33 261
Adatátviteli célú távközlési díjak	79 200
Villamosenergia-szolgáltatási díjak	17 285 278
Víz- és csatornadíjak	4 574 607
Karbantartási, kisjavítási szolgáltatások	1 407 676
Egyéb üzemeltetési, fenntartási szolgáltatások	23 280 056
Reprezentációs kiadások	201 850
Egyéb üzemeltetési, fenntartási anyagbeszerzés	1 789 519
Reklám- és propagandakiadások	320 000
Kiadások összesen	48 971 447

Jelentős kiadási kifizetéseket eredményezett:

- **2019.02.19.** napján kifizetésre került az **ÉMÁSZ HÁLÓZATI KFT.** részére (S10109-00151) **5.799.600 Ft** a **Stadion árambővítés - csatlakozási díj**
- **2019.06.21** napján kifizetésre került a **PIKNIK 97. BT.** részére (S80109-00134) **kártérítés céljából 4.300.000 Ft-**, illetve a hozzá tartozó **késedelmi kamat** (S80109-0135) **896.462 Ft** értékben

A dologi kiadások további felhasználásának kiadásai részletesen ismertetésre kerültek a szakmai tevékenységek összefoglaló értékelések fejezetben.

**A felhalmozási kiadások előirányzatának alakulása, a felújítások és beruházások
tételes bemutatása, indoklása, összefoglalása**

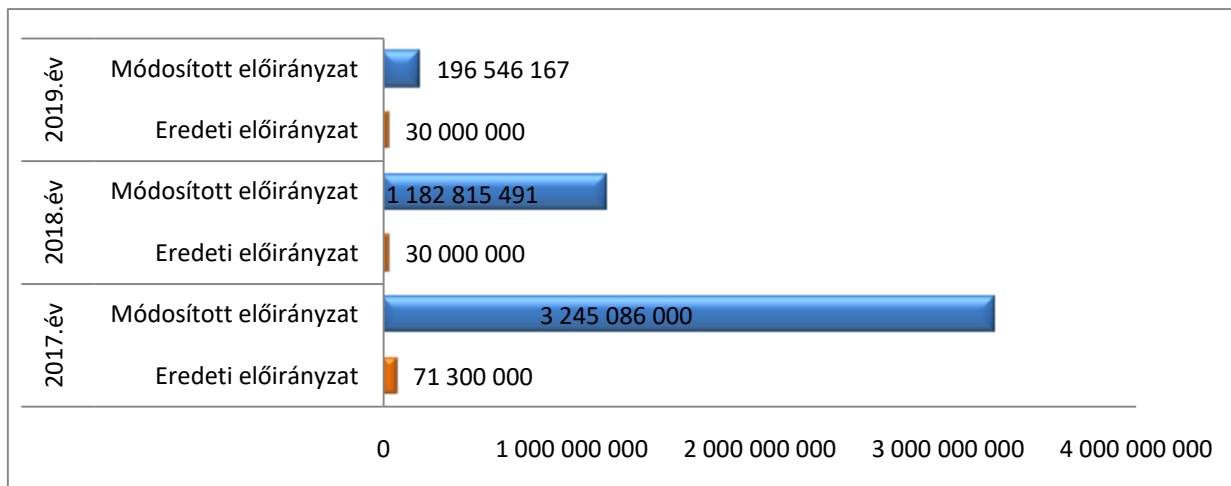
8. táblázat

Felhalmozási kiadások előirányzatainak változása 2017-2019 között

adatok forintban

Költségvetési kiadások	2017.év		2018.év		2019.év	
	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat
Beruházások	71 300 000	3 237 844 000	30 000 000	691 611 502	30 000 000	147 498 105
Felújítások	0	7 242 000	0	44 296 557	0	49 048 062
Egyéb felhalmozási célú kiadások	0	0	0	446 907 432	0	0
Felhalmozási kiadások összesen	71 300 000	3 245 086 000	30 000 000	1 182 815 491	30 000 000	196 546 167

8. diagram (8. táblázat alapján: felújítási kiadások összesen évenkénti változása az eredeti és módosított előirányzatok összehasonlításával).

Egyéb felhalmozási célú kiadások összetétele

A 2018. évi költségvetési előirányzat módosítását a következő támogatói okiratokból eredő visszafizetési kötelezettség eredményezte:

1. Az MGF/576/5/2015. sz. Megállapodás elszámolást követő visszafizetési kötelezettsége:
439 427 432 Ft.

2. Az MGF/577/2018. sz. Megállapodás elszámolást követő visszafizetési kötelezettsége:
7 480 000 Ft.

Az intézmény a visszafizetési kötelezettségeinek eleget tett. Mindkét támogatás a Szilvássvárad Lovasközpont fejlesztéséhez volt biztosítva.

Hivatkozva dr. Nagy István miniszter úr KF/871/2019 számú ügyirata alapján 62 millió forint beruházás kiadás került biztosításra, mely az MGEF/398/2019. számú támogatói okiratban foglalt feladatok végrehajtására biztosít fedezetet az alábbi költségterv szerint:

A beruházási és a felújítási kiadások módosítását befolyásolta, hogy a költségtétel jogcím megvalósítása során a gazdasági esemény számviteli megítélése során szükségessé vált az előirányzatok átcsoportosítása. Az egyéb előirányzati és teljesítési adatok hatásai a dologi kiadásnál kerültek részletesen ismertetésre.

sor- szá m	költségtétel (jogcím)- részletezéssel	nettó költség	visszaigé- nyelhető ÁFA	bruttó költség	igényelt támogatás összesen
1.	A Szána-völgy telephelyen lévő kanca csikó nevelő istálló vízellátás beruházása	11 000 000	2 970 000	13 970 000	11 000 000
2.	A központi ménesudvar telephelyen lévő anyakanca ménesistálló szellőztetés korszerűsítése	3 000 000	810 000	3 810 000	3 000 000
3.	A központi ménesudvar telephelyen lévő boxos ménesistálló itatórendszerének korszerűsítése	17 000 000	4 590 000	21 590 000	17 000 000
4.	A központi ménesudvar telephelyen lévő a lótenyésztést és az idegenforgalmat szolgáló illemhely bővítése, korszerűsítése	13 000 000	3 510 000	16 510 000	13 000 000
5.	A ménesudvar központi telephelyen lévő "fogatos" istálló korszerűsítése, boxosítása, lófürdő kialakítása	12 000 000	3 240 000	15 240 000	12 000 000
6.	A napi működést, állatellátást szolgáló tehergépjármű beszerzése	6 000 000	1 620 000	7 620 000	6 000 000
7.	A lótenyésztés, lovassport és lovaskultúra ápolását szolgáló gépek, berendezések, felszerelési tárgyak beszerzése	9 000 000	2 430 000	11 430 000	9 000 000
	Összesen:	71 000 000	19 170 000	90 170 000	71 000 000

A támogatás elszámolása határidőben megtörtént.

Egyéb működési célú támogatások és átadott pénzeszközök felhasználása:

- Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Ávr.) folyamatos módosításaival - a korábbi évekhez képest - jelentősen megváltoztak a kötelezettségvállalás és a maradvány-elszámolás szabályai.
- 2018. évi kötelezettségvállalással nem terhelt maradvány visszafizetése 908.612 Ft

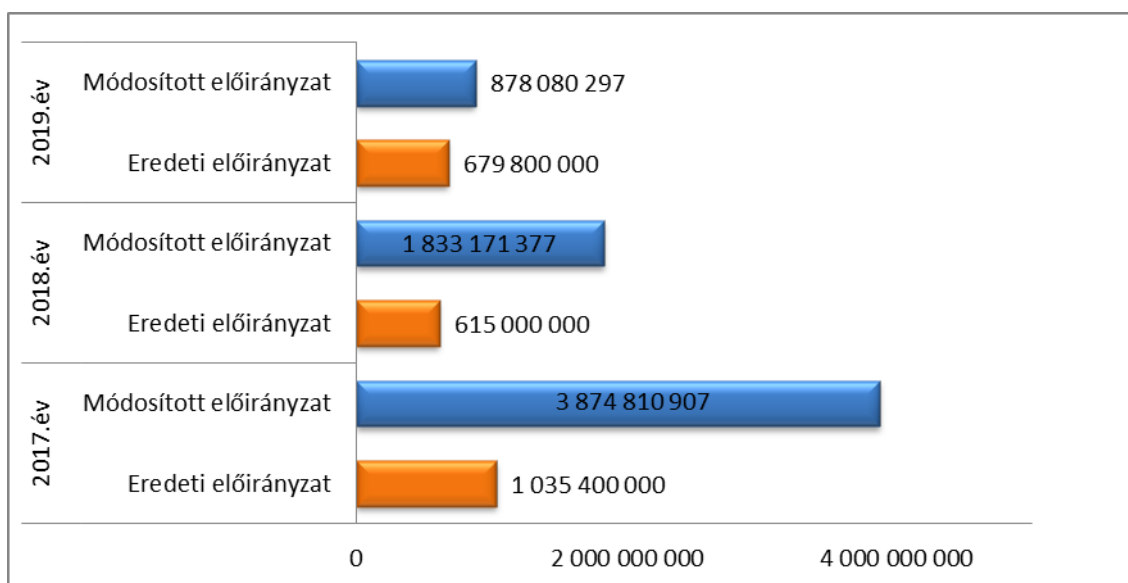
II. Bevételi előirányzatok és teljesítési adatainak alakulása

9. táblázat

Bevételi előirányzatok változása 2017 – 2019 között

Bevételek	<i>adatok forintban</i>					
	2017.év		2018.év		2019.év	
	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat
Működési célú támogatások államháztartáson belülről (B1)	98 500 000	68 500 000	61 400 000	61 400 000	49 800 000	125 591 467
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (B2)	0	0	0	439 427 432	0	0
Működési bevételek(B4)	406 100 000	185 597 999	156 100 000	214 941 500	172 000 000	174 603 902
- Készletértékesítés ellenértéke (B401)	30 000 000	39 999 911	34 000 000	49 395 128	25 000 000	22 825 206
- Szolgáltatások ellenértéke (B402)	295 900 000	33 852 389	32 000 000	39 528 270	59 970 000	45 906 973
- Közvetített szolgáltatások ellenértéke (B403)	1 800 000	2 803 609	2 000 000	2 614 347	6 000 000	5 300 556
- Kiszámlázott általános forgalmi adó (B406)	16 471 000	25 526 731	25 000 000	29 173 422	23 000 000	18 430 834
- Általános forgalmi adó visszatérítése (B407)	57 399 000	78 862 000	57 575 000	57 575 000	52 000 000	51 467 000
- Egyéb pénzügyi műveletek bevételei (B409)	30 000	42 002	25 000	31 209	30 000	10 170
- Biztosító által fizetett kártérítés (B410)	0	0	0	30 000 000	0	24 130 071
- Egyéb működési bevételek (B411)	4 500 000	4 511 357	5 500 000	6 624 124	6 000 000	6 533 092
Felhalmozási bevételek (B5)	17 300 000	23 278 425	8 000 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000
Működési célú átvett pénzeszközök (B6)	0	0	0	250 000	0	0
Maradvány igénybevétele (B813)	0	1 363 379 000	0	718 702 882	0	47 820 180
Központi, irányító szervei támogatás (B816)	513 500 000	2 234 055 483	389 500 000	390 449 563	450 000 000	522 064 748
Bevételek összesen	1 035 400 000	3 874 810 907	615 000 000	1 833 171 377	679 800 000	878 080 297

9. diagram (9. táblázat alapján: bevételi előirányzatok változása 2017 – 2019 között oszlopdiagramon szemléltetve).

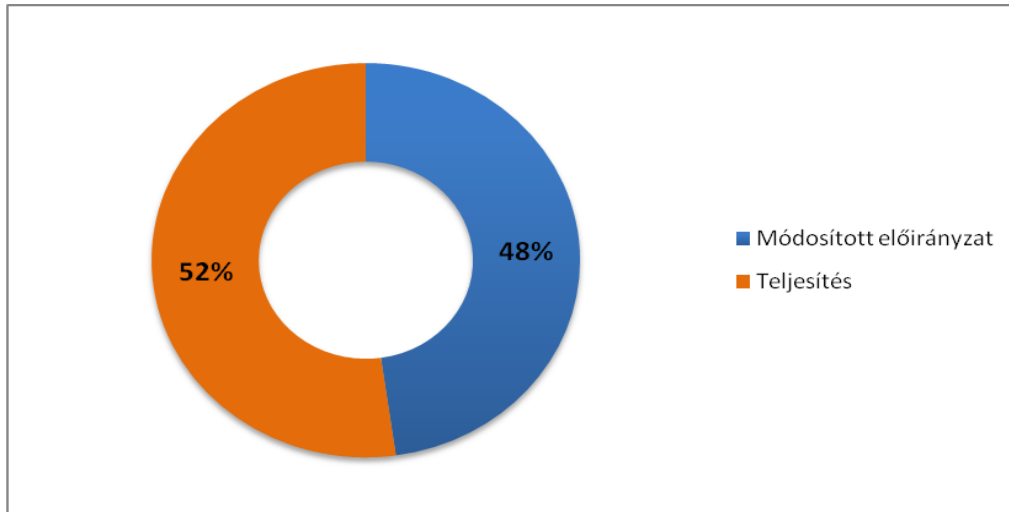

10. táblázat

A főbb bevételi tételek 2019. évi feladatteljesítéssel összefüggő alakulásának bemutatása

<i>adatok forintban</i>				
Megnevezés	Módosított előirányzat	Teljesítés	Eltérés	Eltérés %-os mértéke
Működési célú támogatások államháztartáson belülről	49 800 000	125 591 467	75 791 467	152,19%
Működési bevételek	174 603 902	180 285 395	5 681 493	3,25%
Felhalmozási bevételek	8 000 000	1 880 000	-6 120 000	-76,50%
Maradvány igénybevétele	47 820 180	47 820 180	0	0,00%
Központi, irányító szervek támogatás	522 064 748	522 064 748	0	0,00%
Összesen	802 288 830	877 641 790	75 352 960	9,39%

10. diagram (10. táblázat alapján: főbb bevételi tételek összesen összehasonlítása a módosított előirányzat és a teljesítés eloszlásával kördiagramon ábrázolva).

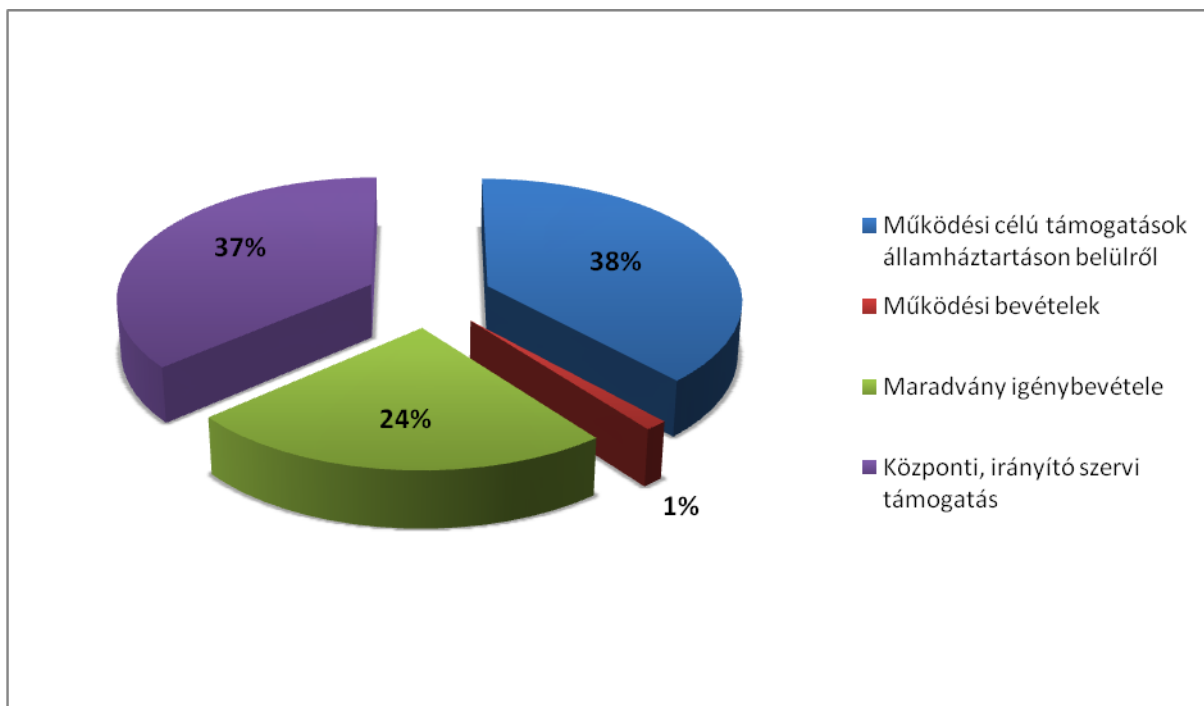

11. táblázat

Az alábbi táblázat a 2019.évi eredeti és módosított, kiemelt előirányzatok mértékének eltérését tartalmazza

	<i>adatok forintban</i>
Működési célú támogatások államháztartáson belülről	75 791 467
Működési bevételek	2 603 902
Felhalmozási bevételek	0
Működési célú átvett pénzeszközök	0
Maradvány igénybevétele	47 820 180
Központi, irányító szervi támogatás	72 064 748

11. diagram (11. táblázat alapján: a 2019. évi eredeti és módosított kiemelt előirányzatok mértékének eltérése kördiagramon ábrázolva).

13. táblázat
Intézményi bevételek elemzése 2019. év

<i>adatok forintban</i>				
Megnevezés	Módosított előirányzat	Teljesítés	Eltérés	Eltérés %-os mértéke
Működési célú támogatások államháztartáson belülről	125 591 467	125 591 467	0	0 %
Működési bevételek	174 603 902	180 285 395	5 681 493	3 %
Felhalmozási bevételek	8 000 000	1 880 000	-6 120 000	-76 %
Maradvány igénybevétele	47 820 180	47 820 180	0	0 %
Központi, irányító szervei támogatás	522 064 748	522 064 748	0	0 %
Összesen	878 080 297	877 641 790	438 507	0 %

A működési célú támogatások államháztartáson belülről:

- 49.946.536 Ft összegű támogatás, mely az MGEF/115/2018. számú parádi Cifraistálló és a Lipicai Lovasközpont üzemeltetésével összefüggő, jelentős többletfeladat teljesítése tárgyú támogatói okirat alapján működési célú támogatásként került folyósításra.
- A Magyar Államkincstár határozata alapján folyósított zöldítés és területalapú támogatása került elszámolásra.

Működési bevételek alakulása:

- A működési bevételeknél jelentős hatékonyságot eredményezett a Lovarda káreseményéhez kapcsolódó biztosítói térítési díj 24.130.071 Ft értékben.
- A Nemzeti Adó- és Vámhivatal 51.467.000 Ft általános forgalmiadó összeget térített vissza

Felhalmozási bevételek:

- A felhalmozási bevételeknél mutatkozó 76 %-os teljesítmény elmaradás abból adódik, hogy lóértékesítés során főleg a növedék állatok eladása bizonyult sikeresnek, melynek hatása megjelenik a készletértékesítés ellenértéke bevételi jogcím adatainál.

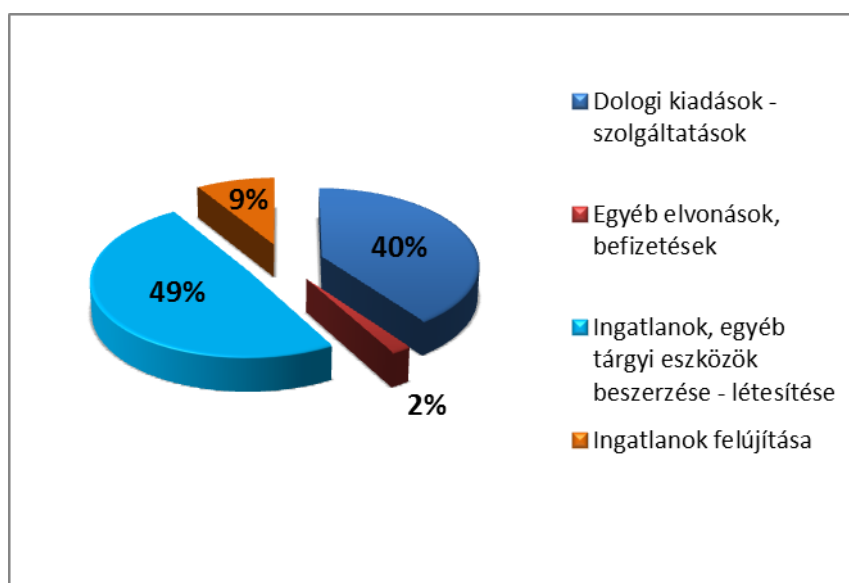
Költségvetési maradvány

16. táblázat

2018. évi költségvetési maradvány felhasználása

<i>adatok forintban</i>		
Rovat kód	Megnevezés	Összeg
K312	Üzemeltetési anyagok beszerzése	3 610 434
K321	Informatikai szolgáltatások igénybevétele	5 000
K331	Közüzem díjak	45 270
K334	Karbantartási, kisjavítási szolgáltatások	562 024
K337	Egyéb szolgáltatások	5 595 720
K351	Működési célú előzetesen felszámított általános forgalmi adó	3 468 297
K355	Egyéb dologi kiadások	5 814 938
K5023	Egyéb elvonások, befizetések	908 612
K62	Ingatlanok beszerzése, létesítése	19 824 506
K64	Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítése	2 930 100
K67	Beruházási c. előzetesen felszámított általános forgalmi adó	791 127
K71	Ingatlanok felújítása	3 357 600
K74	Felújítási c. előzetesen felszámított általános forgalmi adó	906 552

15. diagram (16. táblázat alapján: főbb rovatkódok alapján a 2018. évi költségvetési maradvány felhasználása kördiagramon szemléltetve).

- Az Euro Campus Kft. részére teljesítés igazolási jegyzőkönyv alapján 18.033.985 Ft beruházási kiadásként került felhasználásra.
- A dologi kiadásokon belül az üzemeltetési anyagok beszerzésére, egyéb szolgáltatások, valamint egyéb dologi kiadások és az ehhez kapcsolódó általános forgalmi adó 2018 évről áthúzódó szállítói számláinak pénzügyi teljesítését finanszírozta.

2019. évi költségvetési maradvány keletkezési okainak bemutatása. Az Állami Ménesgazdaság Szilvásvár 2019. évi költségvetési maradványának értéke: 46 019 397 Ft
A kimutatott összeg teljes mértékben kötelezettségvállalással terhelt, mely a Magyar Államkincstár által folyósított Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból folyósított támogatások fel nem használt összegéből tevődik össze.

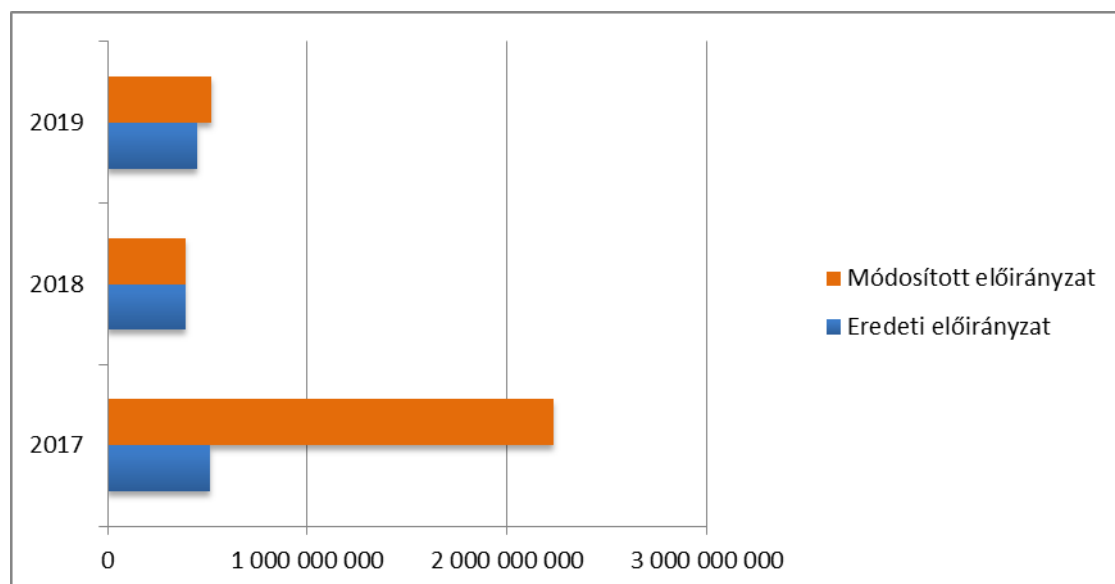
A költségvetési támogatás alakulása 2017 – 2019. között

15. táblázat

Központi, irányító szervi támogatás alakulása 2017 – 2019.

	<i>adatok forintban</i>		
	2017	2018	2019
Eredeti előirányzat	513 500 000	389 500 000	450 000 000
Módosított előirányzat	2 234 055 483	390 449 563	522 064 748

14. diagram (15. táblázat alapján: központi, irányító szervi támogatás alakulása 2017 – 2019 oszlopdiagramon szemléltetve).

- KF/871/2019 számú ügyirata alapján 71 millió forintos támogatási feladat megvalósításához került biztosításra, mely az MGEF/398/2019. számú támogatói okirat alapján költségvetési támogatásként került folyósításra.
- személyi juttatások és a munkaadókat terhelő járulékok, és a szociális hozzájárulási adó kormányzati hatáskörű előirányzat módosítására két esetben került sor, melyet a KF/264-2/2019. valamint a KF/2905/2019. iktatószámú értesítés előirányzat módosításról a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2019. évi kompenzációjának elszámolása.

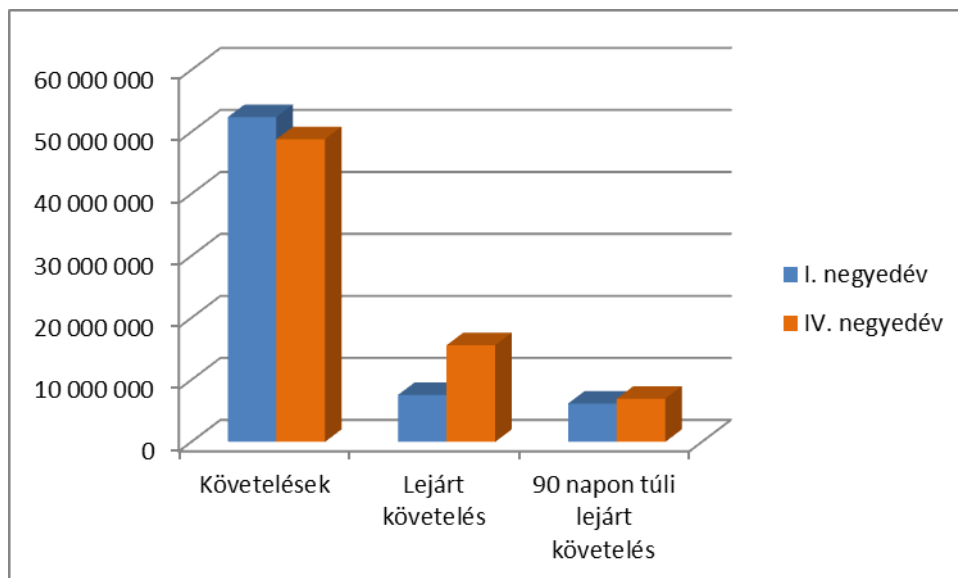
Követelésállomány alakulása

14. táblázat

Követelés állomány alakulása 2019. évben

<i>adatok forintban</i>			
Időszak	Követelések	Lejárt követelés	90 napon túli lejárt követelés
I. negyedév	52 390 745	7 563 297	6 193 545
- működési bevételből	52 390 745	7 563 297	6 193 545
II. negyedév	67 477 455	15 066 276	5 890 422
- működési bevételből	67 477 455	15 066 276	5 890 422
III. negyedév	38 060 961	22 413 199	225 222
- működési bevételből	38 060 961	22 413 199	225 222
IV. negyedév	48 824 682	15 594 917	6 966 908
- működési bevételből	48 824 682	15 594 917	6 966 908

13. diagram (14. táblázat alapján: követelésállomány összehasonlítása a 2019 I. illetve 2019. IV. negyedév vonatkozásában)

A pénzügyi gazdasági helyzetet befolyásoló tényezők:

Az Állami Ménesgazdaság Szilvásvárad MGF/234/2017. támogatói okirat alapján Szilvásvárad Lovasközpont fejlesztése keretében a kivitelezés III. ütem 5. teljesítési szakasza, valamint a kivitelezés III. ütem 6. teljesítési szakasza megvalósításának, továbbá a lovaspálya berendezések beszerzésének feladat megvalósítására vonatkozólag az alábbi esetekben kezdeményezte a 2017. június 14-én pénzügyileg ellenjegyzett ügyirat módosítását az alábbiak szerint:

1. sz. módosítás: ügyiratszám: MgF/451/2018.

kibocsájtásának ideje: 2018. 05. 04.

felhasználhatósági időszak. 2017. 07. 01.-2018. 06. 30.

2. sz. módosítás: ügyiratszáma: MgF/644/2018.

kibocsájtásának ideje: 2018. 07. 30.

felhasználhatósági időszak módosítása: 2017.07.01.- 2018. 12. 31.

3. számú módosítás: MGEF/77/2019.

kibocsájtásának ideje: 2019. február 5.

felhasználhatóság időszaka: 2017. 07.01.- 2019. 06.30.

maratonpálya építése

4. számú módosítás ügyiratszáma: MGEF/77-4/2019

kibocsájtás ideje: 2019. 10. 02.

feladat : maraton pálya akadálypark építése: 59.112.200 Ft.

A maratonpálya megvalósításához az intézmény rendelkezésére bocsátott forrás 59.112.200 Ft jelenleg az intézmény költségvetési kiadásainka terhére nem valósítható meg a pénzügyi forrás nem áll rendelkezésre. A támogató által folyósított összeg kötelezettségvállalással terhelt költségvetési maradványként a 2018. évi elemi költségvetési beszámolóban nem került kimutatásra, felhasználása nem ismert. Az összeg felhasználására vonatkozó pénzügyi elszámoltatás a Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ által végzett 2018. évi és az azt megelőző könyvviteli nyilvántartásokban lelhető fel, az adatokba történő betekintésre a Bábolna Nemzeti Ménesbirtok nem jogosult.

Egyebek:

Az Intézményünket érintő, elmúlt költségvetési évről összességében elmondhatjuk, hogy mind finanszírozási, mind gazdálkodási szempontból kiegyensúlyozott volt. Gondot a munkaerő folyamatos hiánya okozott, a meglévő munkatársakra komoly nyomás nehezedett a folyamatosan jelentkező munkaterhek miatt.

Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Ávr.) folyamatos módosításaival - a korábbi évekhez képest - jelentősen megváltoztak a kötelezettségvállalás és a maradvány-elszámolás szabályai.

Az elszámolási szabályok megváltoztatták a gazdálkodási rendet, melynek szabályzatokban történő módosítása megtörtént.

Szilvásvárad, 2020. április 27.

Cseri Dávid
igazgatói feladatokat ellátó
állattenyésztési ágazatvezető

Záradék:

Az intézmény szakmai felügyeletét ellátó főosztály záradéka:

Az intézmény 2019. évi költségvetési előirányzataival és létszámával összefüggésben jóváhagyott feladatainak szakmai teljesítését a szöveges beszámoló figyelembevételével:

- Jóváhagyom
- Nem hagyom jóvá, ezért céllellenőrzés lefolytatását kezdeményezem

Budapest, 2020.

Főosztályvezető